

XXII. évfolyam, 1. szám

Ára: 1 lej

2021. JANUÁR

Tamkó Sirató Károly A nagy természet

De szép is a
nagy természet,
hol haldoklik,
hol meg éled!
Hóból víz lesz,
vízből hó lesz...

Más szavunk sem
lehet erre:
így is jó lesz,
úgy is jó lesz!

A Házasság Hete margójára

"A házasság Isten csodálatos ajándéka és gondoskodása az ember számára, amelyben a felek megtapasztalhatják a feltétel nélküli szeretet, a hűség és az őszinte megbocsátás értékét egy nekik rendelt, de nem tökéletes társon keresztül. A házasságban egy férfi és egy nő saját elhatározásából elkötelezi magát, hogy egymás bátorítására, segítésére és védelmére törekszik egész életében. Ilyen módon a házasság felelősségteljes, biztonságos és meghitt közösséget jelent számukra, és áldásul szolgál életük minden más területén is. A házasság hete olyan széles körű összefogásra törekszik, mely gyakorlati példamutatással, tudományos kutatások eredményeivel, bibliai és erkölcsi érvekkel támasztja alá a házasság örökkévaló értékét. Bátorít minden olyan helyi kezde-

Hogyan tovább...

*"Minden változó, sajnos változó,
Egyszer megfordul a szél, és rossz hírt hoz neked."*

Milyen igaza van ennek a kedves kis énekrésznek, hiszen egy évvel ezelőtt még vígan folytak a próbák a lovétei Népházban, egymást követték a hagyományos kortárstalálkozók, majd teljes pompával ünnepelhettük a farsangzárást. Ekkor hallottuk, ekkor jöttek a hírek, amelyeket nem akartunk elhinni, hogy egy titokzatos parányi valami sok nehézséget, sok szenvedést és sok mindenben megálljt fog parancsolni, és lám, március 15-ét már nem ünnepelhettük a megszokott módon.

Farsangi időszakot élünk, és mintha a természet is összezavarodott volna, most esett le a karácsonyban várt, hófehér, tiszta hó, így furcsán kifejezve, karácsonyi hangulatot idézve fel bennünk. És ez nem is olyan nagy baj, mert így feleleveníthetjük lelkünkben a karácsony lényegét, a karácsony szellemét, amelyet oly szépen próbáltak megértetni velünk a pap bácsik a szentbeszédükben.

Hogyha megnézzük egy fafaragó mester házát, bizonyosan díszes székely kaput látunk a bejáratnál, és a házat is díszes faragások díszítik, egy autókerekedő bizonyosan nem jár egy rozoga, rozsdás vastörmelékkal, hanem egy legújabb típusú verdával, és még sorolhatnánk tovább a szakmákat, amelyek láthatóan is felfedik, hogy kik is vagyunk valójában. A karácsonyfa kereskedőt is megkérdezték, hogy náluk karácsonykor milyen értékes és díszes karácsonyfa áll a házban, és érdekes módon azt

ményezést, amely hidat épít az adott közösség környezetében élő házaspárok és családok felé, amely segíti életüket, boldogulásukat. Nyíltan beszél a házasság mindennapi valóságáról, örömeiről és feszültségeiről. Igyekszik bölcs és gyakorlati tanácsokkal ellátni a házasságokat és házasságlandókat, valamint a teljes helyreállítás reményét ébren tartani azokban, akiknek a kapcsolata válságban van, illetve valamilyen ok miatt megszakadt." Forrás: <https://hazassaghete.hu/>

A szentegyházi Szent Gellért Alapítvány már harmadik alkalommal szervezi meg a környékbéli házaspárok részére a Házasság Hete programsorozatot, amely az idén az "Ezerszer is igen!" nevet viseli. A rendezvény az alapítvány által felajánlott online feladatsorból áll, amelyek lehetővé teszik a házaspároknak, hogy egymásra közös, minőségi időt szánjanak. A 10 napos feladatsort egy közös, gyertyafényes vacsora koronázza meg. A rendezvény célja a házastársak kapcsolatainak megerősítése a hétköznapiakban (is). Ennek kapcsán szeretettel osztjuk meg a Török házaspár gondolatait, akik nem először kapcsolódtak a rendezvényhez:

"A Házasság hete jó alkalom arra, hogy beszéljünk a házasság értékéről. Meggyőződésünk, hogy a szeretet sok mindenben, s ha még többet megtapasztalunk az évek során, biztos kijelenthetjük, hogy éppen Minden átsegít a házasságban. Tudjuk, hogy a társunk szeretetét gondoznunk kell. Sokszor elfásulunk, belemerülünk a mindennapi mókuserékbe, s jólesik kicsit átszínezni a szürkét. Töltekezni mindig lehet, és kell is. Ebben segít a Házasság Hete, mindig felhívja a figyelmet arra, amit hajlamosak vagyunk elfelejteni, hogy nem kellenek hatalmas dolgok a boldogsághoz. Apró dolgok sorozata oda-vissza." Török Imre és Enikő

folytatás a 3. oldalon

Emlékezés egy januári délutánra

A következő írás egy igaz történet alapján született, mely történet valamikor tíz-tizenkét évvel ezelőtt jelent meg a lapunkban. Talán a járvány okozta korlátozások miatt (de nemcsak) tartottam fontosnak, hogy felidézsem az akkori élményeim, gondolva az utóbbi hónapokban megszabott, korlátozott mozgásszabadságunkra, vagy talán azért, mert jónéhányunk megéltük ezt az élményt.

Akkor a cikk a következő címszó alatt jelent meg:

Lövéte a nagyvilágban

Újpest. Felülök a metróra, és böngészem, hogy hányadik megálló a Népliget. Zakatolunk pár percen át, alig falom be az otthonról maradt utolsó ételmaradékot, és bejelentik a hangosbemondón: "Népliget, az ajtók a baloldalon nyílnak". Izgulok a mozgólépcsőn felfele, bár az autóbuszvezetők előzetes információi alapján a lövétei autóbusz a 19-es autóbeállóról indul.

Lelépek a mozgólépcsőről, és nézek szét, tétovázok egy kis ideig - merre induljak? Úgy néz ki, hogy nagyon jó tapasztalatnak bizonyul a gyermekkori emlékeim egyike, amikor egy júliusi vasárnap délelőtt kantárosfazékkal a kezemben bolyongtam Lajoskút-árok és Fehérkút pataka között, valahol Csókáslázon, keresgélve a kalákában kaszáló bátyáimat. És máris látom, hogy merre induljak, ugyanúgy, mint a Lázon, amikor éppen időben érkeztem, megtalálva bátyáimat az egerfa bokrok között, majdhogy ki nem loccsantva a földre a fuszulykalevest.

Felérkezem az állomásba, és persze, mint bárki, aki valahova szeretne utazni, keresem az autóbuszom, ugyebár azt a híres 19-es autóbeállót. Az egyik elektronikus táblán először a Budapest - Mohács felirat ötlük a szemembe. A következő felirat

Budapest - Zalaegerszeg. Sétálok tovább, és uramisten!: Budapest - Frankfurt. Gondolkodok magamban, talán nem jó helyen járok?

Sürget az idő, hiszen már fél hatot mutatnak az órák, és, ha tényleg nem jó helyen járok, talán elkésem a lövétei járatot. Ahogy így morfondírozok, szemembe ötlük az egyik elektronikus táblán a 19-es szám. Gyorsan szedem a lábaimat, már látom is a tábla feliratát: Budapest - Székelyudvarhely - Lövéte, és amikor a felirat alá érkezem, máris bekanyarodik a minden lövétei utas által ismert szürke autóbusz.

Bepakolok, és az indulásig tartó várakozásban azon gondolkodok, hogy miként lehet ez, miért éppen Lövéte, és nem Zetelaka szerepel a 19-es autóbeálló homlokzati feliratában? Jó, vagy nem jó ez Lövéte? Híresek vagy kevésbé híresek vagyunk mi ezzel, vagy talán gazdagabbak, esetleg szegegyebbek?

Hat óra, elindult az autóbusz. Ahogy távolodunk a buszállomástól, még néha visszavisszanézek. Már csak az épület impozáns tetőszerkezetének körvonalai látszanak. Aztán azok is eltűnnek a januári kora esti félhomályban, és bámulok előre a keletnek ívelő, gyorsforgalmi úton száguldó autóbusból. Viszont arra gondolok, hogy Pesten, a népligeti autóbuszállomáson Lövéte bizony ugyanolyan helyet "vívott ki magának", mint Frankfurt, vagy akár Mohács.

Lázár Zoltán (Boros)

Anyám emlékére

Kinézek az ablakon, és rámosolygok a februári télre. Ablakom alatt sorbanálló kocsik emelgetik kacsóikat a derengő napfény felé. Az út mellett csillogó ruhába öltözött nádszálkerítés kelteti magát a kőembereknek, akik félrecsúszott fehér süvegeik alól hidegen méregetik ez illetlen viselkedést.

Délceg villanyoszlop hajlott háttal tekint le az utca eseményeire, és méltán büszke, mert a szálak az ő kezébe futnak össze.

Távolabb, az épületek közötti téren vastagon öltözött fák gyülekeznek, s intenek felém tiszta tekintettel. Fáznak, mégsem irigykednek bentlakó testvéreikre: jobb künn szabadon élni, mint a benti melegben kiszolgáltatottnak lenni.

Kellemes idebenn.

Zöldszemű virágjaimról még mélyebbre tekintek.

Bach d-mollja sem szebb lelkem nyugalmánál.

Ami nem tart soká. Perceken belül rám tör az erőszakos világ:

"Nem tudnád megmondani ...? ...Hová tetted ...? Megcsináltad ...? Elküldted-e? ...Még nem fejezted be ...? Megtetted ...? Megvetted ...? Megetted ...?..."

Nem akarom hallani. Bezárom ajtót-ablakot.

Hiányzol... Hiányzol... Hiányzol...

Ízlelem. Édes-keserű. Tapintom. Meleg. Forró és dermesztő. Narancsszínű. Mosolygó. Megnyugtató. Felkavaró.

Kerülgetem: Értetlen érzélem. Agytekervényeinkbe mélyen beégetett jel. Atavisztikus emlék. Meg nem fogalmazott gondolat. Tévedés. Féltve őrzött titok. Harag.

Fájdalom.

Beletörődés.

Időtlen idő.

Be nem teljesült vágy.

Szertefoszlott álom.

Akármi.

Hiányzol...

maj-paj

folytatás az 1. oldalról

válaszolta boldogan és megelégedve, nálunk mindig a megmaradt utolsó, legrosszabb, girbes-görbös, mindenki által félredobott, kis fenyőfa áll. Meg is indokolta azonnal, hiszen az Isten fia sem palotában, fényekkel kivilágított szobában, hanem egy rongyos istállóban látott napvilágot, ahol a pásztorok sem kellett lehúzzák nehéz csizmáikat az ajtóban, és mégis mindent bera-gyogott az egyszerűség, a békesség, és onnan áradt a szeretet az egész világra. Igen, a karácsonyfa kereskedőnek volt a legszebb karácsonyfája, hiszen az egész család szeretetét erre a kis, félredobott fára irányították, és addig forgatták, pótolták a hiányos részeket, díszítgették mindenfélével, észre sem lehetett venni, hogy egy kicsit csámpás, horgas volt, ő lett a legszebb karácsonyfa, mert a család lelki szemei legszebbé varázsolták. Milyen lehangoló, és sajnos ez is az új világ hozadéka, hogy azt a gyönyörű és karácsony estéjének az egyik legszebb szimbólumát, a karácsonyfát pár nap elteltével, ahogy az első kis cserje lehull a meleg szobában, már tehernek, nyűgnek látjuk, és alig várjuk, hogy kidobhassuk, megszabaduljunk tőle, hiszen már csak a helyet foglalja, és egy plusztakarítást jelent számunkra. Talán így hessegetjük el magunktól a karácsony szellemét és értékét is ahelyett, hogy egész évben megmaradna a karácsony szikrája, és olykor-olykor lángra tudnánk lobbantani a bajok, a nehézségek óráiban, és útmutatónk lehetne az élet küzdelmeiben.

Sokszor hangoztatjuk, hogy az új év az újrakezdés ideje, amely reményekkel, tervekkel kell induljon, mondhatnánk úgy is, hogy most aztán megmutatom, hogy ki is vagyok. És ez szóról szóra így van, megmutathatom, hogy ki vagyok valójában, de itt jön egy kérdés: elgondolkoztam azon, hogy tényleg ki is vagyok, hová helyezném, hány pontot adnék magamnak az egytől tízes skálán. Hajlamosak vagyunk magunkat olyan 9 - 10-es között elbírálni, és itt jön a buktató: kihez viszonyítva vagyok ilyen jeles, észrevettem az ünnepek alatt embertársaimat, észrevettem a rászorulókat, nyújtottam-e segítő, vigasztaló kezet valaki felé, vajon, ha a családomra, környezetemre, embertársaimra bíznom az elbírálni, 9 - 10-es maradnék-e, vagy a bukás szélén állnék?

Sokszor előfordul, hogy a jó útról letért embertársamat durván, türelmetlenül, szidással próbálom a helyes útra visszaterelni ahelyett, hogy a szeretet, a megértés fegyve-

rét használnám, pedig hallottuk Attila pap bácsitól, hogy jóvá szidni senkit sem lehet. Sajnos ez az áldatlan állapot, amit most átélünk, hírek és álhírek sokaságát zúdította ránk, talán még jobban fellángolt az a rossz emberi természetünk, hogy kibeszélünk mást, persze legtöbbször még ráteszünk egy lapáttal és eszünkbe sem jut, hogy holnap talán rólam csacsognak, és persze, ez már nem esik jól. Bőjte Csaba atya mondta, hogy az ő nagymamája mindig azt mondta: "Ne emelgesd azt a fedőt, amelyben nem a te levesed fő." Igen, milyen jó volna, ha a mi házunk táját sepernénk tisztára ahelyett, hogy a más kapuja előtt palléroznánk.

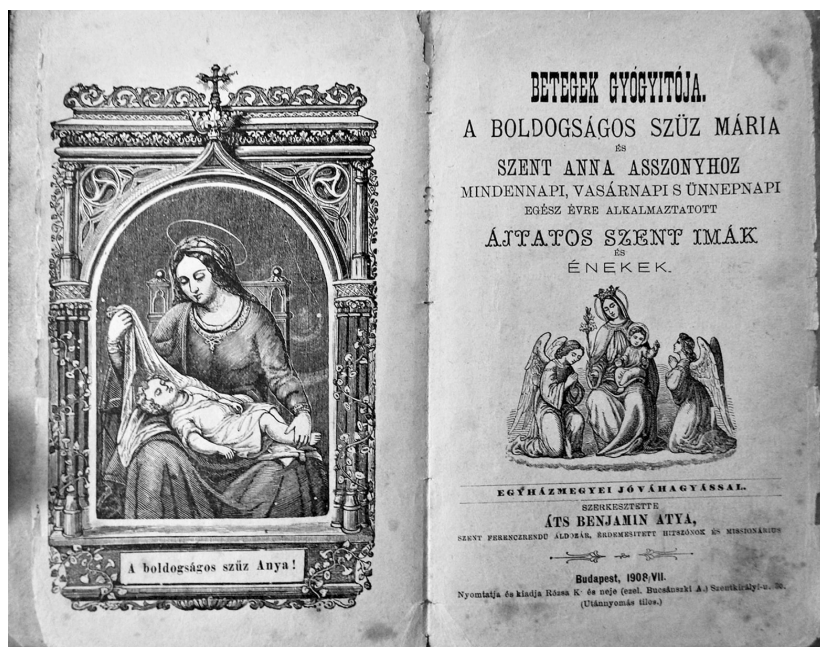
A nehézségek, a megpróbáltatások rá kell vezessenek minket, hogy ráeszméljünk az élet igazi értékére, amelyet a világ nem vehet el tőlünk, és ez nem más, mint szeretni nagyszüleinket, szüleinket, gyermekeinket, unokáinkat, embertársainkat, szélesre tárva két kezünket, hogy keblünkre ölelhessük őket. Megható a történet, amelyet István pap bácsitól hallottunk, amely egy kislányról szól, akinek születésekor hiányzott mind a két karja. Ahogyan felnőtt, gyönyörű, okos lány lett belőle, nyelveket tanult, a lábujjaival megtanult írni a számítógépen, nagyon szerették, nagyon sikeres volt, és mégis volt egy nagy bánata, hogy soha nem ölelhetette át az édesanyját. Vajon, akik még megtehetik, milyen sűrűn gyakorolják ezt az ölelést?

Igen, az kell az új év legnagyobb elhatározása legyen számunkra, hogy használjuk fel minél jobban ezeket az emberi értékeket, mert, ha megbecsüljük egymást, bátrabban és eredményesebben szembenézhetünk a nehézségekkel, és, amikor eloszlanak a sötét felhők a fejünk felett, nyugodtan nézhetünk a fény felé, és megelégedéssel tölt el az a tény, hogy megmaradtunk embernek ebben a megpróbáltatásban is.

Lázár Béla

Régi imakönyveket gyűjtünk (használaton kívüli, szakadt vagy hiányos is lehet) a lövétei népiskolában berendezett egyháztörténelmi kiállításhoz.

Mihály János, telefonszám: 0746281013

A rák elleni küzdelem világnapja

A rákos betegségek többmillió embert érintenek Európa-szerte, az EU-ban közel 3 millió új esetet diagnosztizáltak, és 1, 4 millió ember életét követelte a rák 2020-ban. A vezető halálozási oknak az érrendszeri megbetegedések számítanak, melyet a rákos megbetegedések követnek.

Húszéves a **rák elleni küzdelem világnapja**, amelynek célja, hogy felhívja a figyelmet a betegségre, a megelőzésre, a megfelelő kezelés fontosságára.

A Rákellenes Világnap alkalmából írt rövid tájékoztatóm célja, hogy:

- bemutassak a rákbetegséggel kapcsolatos néhány általános ismeretet
- hangsúlyozzam az odafigyelés és megelőzés fontosságát
- megvilágítsam e betegség és koronavírus kapcsolatát

Az **onkológia** görög eredetű kifejezés, a daganatos elváltozások tudománya, az orvostudomány azon ága, amely a rosszindulatú daganatos betegségek diagnosztikájával, kezelésével foglalkozik.

A **daganatos beteg** számára a diagnózis felállítása és a gyógyulás közötti időszak óriási testi, lelki, szellemi megterhelést jelent, mely időszakban a betegnek nagy szüksége van a közeli hozzátartozók, a család és családon kívüli segítségre. Az orvosnak nemcsak a kezelést irányító személynek kellene lennie a betegek számára, hanem olyan családon kívüli segítség, aki testi, lelki, szellemi támogatója és tökéletes bizalmasa is a betegnek.

A **rosszindulatú daganatos megbetegedések** elhalálozási arányát tekintve a szív és keringési problémák után az első helyen állnak.

Természetes és mesterséges környezetünkben ismételtelen vagy rendszeresen ható fizikai (pl. sugárzás), kémiai (különböző veszélyes vegyi anyagok), biológiai (vírus, baktérium), továbbá a fokozott fizikai vagy lelki megterhelés, stresszhatások, pszichoszociális eredetű kóros helyzetek okozta megnövekedett igénybevétel - mind okai lehetnek a daganatos betegségek kialakulásának.

Szakirodalmi adatok alapján állítható, hogy a kockázati tényezők két nagy csoportba oszthatóak. Kb. 60-70 % külső tényező. A **külső kockázati tényezők** legnagyobb hányadát az életvitel jelenti, a táplálkozás milyensége, a mozgás hiánya, az alkoholfogyasztás, a dohányzás, a testsúlynövekedés, különböző betegségek, vírusfertőzések, bakteriális fertőzések, nem úton terjedő betegségek (C-hepatitis vírus a májdaganatok esetében, HPV-vírus a méhnyakrák esetében). E külső tényezők hatására való odafigyeléssel nagymértékben csökkenthető a daganatos betegségek kialakulása.

A zsírfogyasztás csökkentésével, a rostanyagok, a

zöldségek és gyümölcsök fogyasztásának emelésével csökkenthető a daganatos betegségek előfordulása, sőt ilyen módon a szív- és érrendszeri betegségek száma is jelentősen visszaszorítható.

Az elhízás növeli a méhdaganatok, vastagbél és az emlőrák előfordulását.

A mozgásszegény életmód is rizikótényezők között említhető. A mozgásnak is kiemelt szerepe van a megelőzésben, mert nemcsak az anyagcsere folyamatokat rendezi, hanem a mindennapi stresszt is csökkenti, ugyanakkor a testsúlyra is kedvezően hat.

A dohányzás és alkoholfogyasztás számlájára tehető a hazai onkológiai halálokok 40-50%-a.

A másik nagy csoport a **genetikai háttér**, amit mi nem tudunk befolyásolni, és a daganatos betegségek kialakulásáért kb. 30-40%-ban felelősek. Példának megemlíteném az egyes krónikus betegségeket, mint a cukorbetegség, a vérszír növekedését okozó betegségek, a hormonháztartás felborulását előidéző kórokat.

A hormonok szerepe ezen a téren nagyon fontos, például a prosztatata- és a mell-daganatok esetében a hormonháztartás felborulása - nőknél az ösztrogén, férfiaknál a tesztoszteron egyensúlyának megváltozása okozhatják ezen daganatok megjelenését.

A daganatos betegségre is igaz, hogy minél hamarabb észre vesszük, annál sikeresebben tudjuk kezelni. A korai diagnózis felállításánál is fontosabb a **betegségek megelőzése**. Nyugat-Európában, illetve a világ fejlettebb országaiban az egészségügyi nevelésre sok energiát, időt és pénzt fordítanak, felvilágosító programokat tartanak, az államilag támogatott szűrőprogramok is sikeresen működnek. Sajnos nálunk mindez hiányzik, ennek következtében nincsenek meg azok a lehetőségeink, melyek segítségével elkerülhetnénk vagy megelőzhetnénk a malignus betegségeket.

Fontos, hogy minden személy ismerje a **saját teste működését**, figyeljen magára, bármilyen gyanús elváltozás esetén ne féljen s ne szégyelljen szakorvoshoz fordulni. A daganatos betegség bizonyos típusainál, mint pl. az emlődaganat vagy heredaganat, kézzel tapintható csomót érzünk, ezért egyszerű önvizsgálattal könnyen felismerhető a betegség. A dohányosok vagy volt dohányosok esetében a 2-3 hétig fennálló száraz köhögés indokolja a mellkasröntgen elvégzését. Székletben, vizeletben vagy a köpetben megjelenő vér esetében szintén ajánlott szakorvoshoz fordulni.

Minden 40 év feletti nőnek javallott két évente mamográfiai vizsgálat elvégzése, az 50 év feletti férfiaknak urológiai konzultáción való részvétel az esetleges prosztatata daganat időben való felismerése céljából, a dohányosoknak tüdőröntgen elvégzése, illetve időseknek 2-3 évente vastagbélükrözésen részt venni.

folytatás a 4. oldalról

Mára a diagnosztika és terápia akkora fejlődésen ment keresztül, hogy a daganatok egy része korai stádiumban kiszűrhető, hatékony kezelések révén nyom nélkül elpusztítható. Egyre inkább teret nyer magának a személyreszabott medicina, amelyben molekuláris, genetikailag célzott kezelések kezdik átvenni az 50-60-as évektől alkalmazott kemoterápiás kezelések helyét, s amelyek természetesen kiegészítik az onkológiai sebészet, a sugár- és hormonkezelési stratégiákat.

Számos ráktípusnak vannak figyelmeztető jelei, ezek tudatában a korai felismerés megkönnyíthető.

Az alkoholfogyasztás mellőzése, a túlzott szoláriumozás kerülése, a dohányzás abbahagyása, az egészséges étrend, a rendszeres mozgás mind a rákbetegség kialakulásának kockázatát csökkenti. A korai felismerés pedig életet menthet, ezért ismerni kell az alábbi figyelmeztető jeleket:

- Anyajegyén, szemölcsön látható változások
- Indokolatlan fogyás
- Nyelési nehézségek
- Nem múló köhögés, rekedtség
- Érezhető csomó, duzzanat a mellben, herékben
- Nem gyógyuló bőrsérülés, fekélyes elváltozás
- Véres, szokatlan széklet, vizelet
- Szokatlan vérzés, váladékfolyás

Ha ezek közül bármelyik két hétnél hosszabb ideig észlelhető, indokolt azonnali orvoshoz való fordulás.

A daganat jelenléte és a kapott kezelés a daganatos betegeket nagyobb mértékben teszi ki a **koronavírusos fertőzésre**, mint az átlagos populációt.

A daganatok és az ellene adott kezelések rövid és hosszú távon rontják az immunrendszer működését.

Kemoterápiás kezelések alatt és után kifejezetten nagy eséllyel gyengül le az immunrendszer, ez ugyanis az immunvédekezésben alapvető szerepet játszó fehérvérsejtek csökkenését válthatja ki.

A sugárkezelés szintén fehérvérsejtszám-csökkenéssel járhat, ami növeli a fertőzések esélyét. Ez különösen a teljes test-besugárzásra igaz.

Kimutatható, hogy a daganatos beteg az alapbetegségéből vagy a kezelés következményeként nagyobb mértékben van kitéve a koronavírussal való fertőzésre, mint a nemdaganatos beteg. Ez az egyik ok, amiért javasolt a koronavírus elleni vakcina beadása.

Másik oldalról tekintve, a koronavírusról való félelem befolyásolhatja az onkológiai kezelések hatékonyságát, a szűrések lebonyolítását.

Sok beteg a koronavírus járvány alatt a vírustól való félelem következtében nem jár rendszeresen, vagy egyáltalán nem jelenik meg a kezeléseken, így ennek hatékonysága csökkent.

Érthető a szakemberek aggodalma, miszerint a koronavírus járvány alatt nem maga a koronavírus, hanem a daganatos megbetegedések fognak nagyszámú áldozatot szedni világszinten.

Szakorvosként remélem, hogy e rövid cikkemmel sikerült mindenki számára érthető információval szolgálnom, hangsúlyoznom az odafigyelés, megelőzés fontosságát, s kifejtetem a daganatos megbetegedések és koronavírus kétirányban ható kapcsolatát.

Jó egészséget kívánok minden olvasónak!

dr. Péter Attila, lövétei származású onkológus
(*Szerk. megj.: Miklós Dénes bácsi unokája*)

K. ajta, 2021. I. 12.

Tisztelt Kiáltó!

Ez a vírus, ami koronás, jól bezárta és elszigetelte egymástól az embereket. Nekem hűséges vigasztalóm a nosztalgia. Ilyenkor mindig bejön Lövéte. Előttém kézzelfoghatóan egy vaskos füzet képekkel, újságkivágásokkal. Folytatom később.

A kommunista világban kötelező módon szervezni kellett egy iskolásoknak előírt közösséget. Pionír szervezet volt a neve. Ebből sem gyermek, sem pedagógus ki nem bújhatott. Így a hatodik tanítási nap után vasárnapi foglalkozás is jutott a tanítóknak. Tovább nem bontogatom a témát. Leállok.

Ezzel kapcsolatban még csak annyit, hogy jó és hasznos volt! Most is kellene egy ehhez hasonló valami. A vírus csak elpuccol egyszer!

Na, most folytatom. Újságjuk is volt a pioníroknak. Tanítványaim leveleztek az újság segítségével. Egy ilyen levél úgy állt össze, hogy mindenki fogalmazott a témáról, és a jól sikerült mondatokat a szépen írók beküldték Bukarestbe. Következik a levél:

Kisebbség vagyunk nálad, Erzsike, mégis megírjuk a véleményünket. Mi harminchárman vagyunk az osztályban. Nem mind vagyunk szépek, mégis szeretjük egymást. Akik összeveszednek, azokkal beszélgetünk, és a veszedekedés bocsánatkéréssel végződik. A lányok csókkal békülnek, a fiúk kézfogással. Bánatodért a társaid is hibásak.

A jóságot bizonyítani kell. A szépektől ezt nem kérik. Így lesznek elbizakodottak egyesek. A jók mindenért megdolgoznak. Nem vigasztalni akarunk téged, csak biztatunk szorgalmas tanulásra meg arra, hogy szeresd társaidat!

Bencze Ibolya, György Angela, Márton Anna, Miklós Ildikó

Lövéte, IV. A osztály

Kedveseim, ez a két órácska veletek olyan jól megvigasztalt. Remélem, ha magatokra ismertek, nektek is balzsam lesz a szép emlék.

Szeretettel,
Simon Áron

Mit vegyünk magunkra?

A testünkre leginkább ruházatot. Persze futkorászhatunk ruha nélkül is. De.

1. Jelenleg tél vagy. Ebből kifolyólag csudálatos jégcsap fog fagyni mindenünkre, a letört kétméteres (mű)szempillák vagy a becses férfitestrészek meg nem adnak valami szívderítő látványt.

2. Csóré cirkuszi mutatványunkat, pláne maszk nélkül, a bukszánk fogja keserves sírással bánni.

3. Tölgyesre kerülni nem igazán díjazott olimpiai bajnokság.

Na, de mit vegyünk a lelkünkre? Mit vegyünk zokon? Mit ne vegyünk fel?

Számtalan - legtöbb - esetben, ha valaki számunkra nem tetszőt mond/cselekszik, akkor rögvést elgurul a gyógyszerünk. A rossz hír: mindaddig így fogunk reagálni, amíg magunkba nézve, némi felismeréscseppeket bevéve meg nem tanuljuk, hogy egy számunkra ellenkező véleménynel nem bombát vetnek ránk feltétlenül. (Persze léteznek fejlődésképtelen lények, de az ő hiányosságai nem a miénké, zárójel bezárva.) Nem személy elleni támadás az egész, hanem kettő vagy több ember különböző véleménye egy adott szituációban.

A vélemények néha teljesen azonosak. Hurrá! Szuper! Néha átfedik egymást, de olykor ég és föld között lebeghetnek, abból kifolyólag, hogy minden embernek más és más csomagot pakoltak össze a születés nevű boltban - temperamentumot, genetikai ékszereket -, és az életnek nevezett akadálypályán mindenki más feladatokkal találkozik. Másképpen tapasztal, észlel, reagál, értelmez, tanul. (Vagy nem. Hiszen csöppnyi szarkazmussal fűszerezve is bizony elmondható, hogy vannak olyan elvetemült példányok a nagyvilágban, kiknek az egyedfejlődése az óvoda küszöbén már befejeződik. De ez ugye szerencsére nem a mi falucskánkban fordul elő. Teljesen máshol.)

Ami akadályoz a fejlődésben, az elsősorban az ego. A sajátunk. Ott pöfeszkedik bennünk, mint a mindent felfaló kis gömböc, és a bicskánk is beletörik, ha ki szeretnénk pukkanítani. Pedig, hajh, de mennyi trutyit dédelgetünk ott... És hogy félünk megszabadulni tőlük, hiszen akkor a kis komfortzónánkból ki kéne lépdelni. Ott kinn meg a biztonság megszűnik. És de jó a biztos rosszban dögleni, mint esetleg megpróbálni az ismeretlent. Ami hozhat talán egy legjobbat. De ide gagyja kell. S gagyamadzag. Ugye.

Talán ott kezdődne az első osztály, ha nem is töltenénk meg gömbecünket mindenféle káros, ártalmas hiedelemmel, szokással, gondolattal, szóval, cselekedettel. És mulasztással. Hanem a tudatosság mezei virágillatából szippantgatnánk, és nem elégednénk meg a csatornabúzzal. Ha kinéznénk a fejünkből, s meglátnánk azt, hogy egy igazság onnan nézve 6, innen 9. És akkor sincs világvége. Esetleg világbéka.

A konfliktuskezelések fontosak. Nem kell egyetérteni a másikkal, ha úgy érezzük, hogy nézeteink eltérőek, de nem sárkány a másik ember, s nem mi lennénk a sárkánykobakgyaluló hős se a népmesékben.

Amit a másik velünk közöl, az nem személy elleni támadás. (Hajlamosak vagyunk ezt hinni, és kilőni kívánjuk sokszor - majdnem mindig - az illető embert a holdra. Vagy a még-jobb esetben: a napba. Hadd süljön a gonosza ropogásra, amiért ellent merészel mondani nekünk.) Holott a dolgok rendje nem az, hogy felfőzzük az agyvizünk, agylobot kapjunk, megálljon az eszünk, felmenjen a cukrunk stb. más ínycsészek. Ezt is megtehetjük természetesen, ha vagyunk annyira idióták. Semmi akadálya. Szép magyar nyelvünk elmondja, hogy mi lesz a következménye. (Szaporítjuk a gyógyszerlétszámot a markunkban, s A végső testeltakarítási vállalatokhoz közelebbi, hamarabbi ismeretségbe kerülünk. Ma-

gyarul: idő előtt kipurcanunk, beraknak a fadzsekibe, s azzal annyit.)

Egészségből egyet ajándékoztak számunkra. Az Okosan gazdálkodj meg ugyan egy játék. De nem mindegy, mit nyerünk és mikor. Macskáék hét életét nem lehet a lottón kiszuggerálni a varázsgömbünkkel. Dorombolhatunk s nyávoghatunk. Semmi pénzért nem macskulhat át egy ember. Annyira nem fejlett még a plasztikai művészet. Hálistennek.

Ha megdobnak kövel - mert esetleg az illetőnek nem volt gyerek-szobája -, dobhatsz rá ganyét, hegyet, kenyeret vagy semmit. Ez a te ikúdtól függ. Védj az eszed sziklájába mementóul...

Próbálhatsz aztán érvelni, magyarázni. Meggyőzni viszont fölösleges valakit, ha nem kapható arra. Humorköntöst esetleg lehet adni a történetre. De az egyes számú szabályt nagyon fontos megjegyezni: Ne vedd magadra!

Péter Éva Erika

György Emőke A 12 hónap

Január jön előre,
Didereghetünk tőle.
Farsangoló február,
Jókedvében táncot jár!
Március a kikelet,
Temethetjük a telet!
Következik április,
Aki egy kicsit dilis!
Május virág nyílása,
Szép természet hívása.
Június a nyárelő,
Kalászokat érlelő.
Júliusban nyaralunk,
Napozunk és strandolunk.
Vár minket augusztus,
Gyümölcsökre van gusztus.
Szeptember is szalad már,
Ovis lett az Aladár!
Október jön, ősz a táj,
Hűvös szellő fújdogál.
Nyomában a november,
Fagyos, deres a reggel.
December az utolsó,
Jön karácsony, hull a hó!

Tél

Tél a kedvenc évszakom
ilyenkor sokat hógolyózom.
Hóembert is építék
nem is olyan keveset.

Ekkor van a szülinapom,
és a maszkabál,
na meg a karácsony.
Ezért a tél a kedvenc évszakom.
Márton Sarolta, III. osztály

December

Decemberben jön az angyal
hoz szép karácsonyfát
sok dísszel és édességgel
sok-sok ajándékkal.

Decemberben hull a hó
szánkózni jaj de jó
korcsolyázni is jó lenne
ha befagyna a tó vize.
Ladó Áron, III. osztály

December

Itt a tél,
fúj a szél,
hull a hó,
jön a Télapó.
Hideg a tél,
süvít a szél,
nagy a hó,
szánkózni jó.
Balázs Zoltán,
III. osztály

Január Új év,
Február más tél,
Március Nőnap,
Április Húsvét.
Május Pünkösöd,
Június viráglánc,
Július meleg,
Augusztus gyönyörű.
Szeptember már hűl,
Október vastag ruha,
November nagykabát,
December már szeretet.
Fazakas Dóra Tünde,
III. osztály

A tél

Hull a hó.
A gyerekek hóembert építenek.
Hógolyóznak, szánkóznak.
Majd amikor este lesz, bemennek.

Karácsonykor együtt van az egész család.
Ajándékot bontanak.
Együtt sütnek karácsony előtt.
Szól a karácsonyi zene minden házban.
András Melánia, III. osztály

Magyar Kultúra Napja: online

Hanna és Vanda tollából
IV. A osztály

Január 22-én

A Magyar Kultúra Napját online ünne-
peltük.
A Hetvenhét Magyar Népmeséből,
Kacor királyt kiszemeltük.
Elolvastuk, lerajzoltuk,
Mandalával eljátszottunk.
Verses-mesét körbeküldtük,
Aztán megzenésítettük.
Énekeltünk, színházastunk,
Virtuális tapsot kaptunk.
Közbe kicsit megszidódtunk,
De aztán addig-addig szórakoztunk,
Interjút is kitaláltunk.
Pletykálgattunk, beöltöztünk,
Plakátot is készítettünk.
S amire a végére értünk,
Elég sok kitűnő jegyet begyűjtöttünk.

DIÁKOLDAL**Évszakok**

Egy évszak, amiben hideg van,
hótakaró esik a világra.
Minden gyermek várva várja,
hogy megjöjjön a Mikulása.
A madarak messze délen,
róka koma üregében,
medve a barlang mélyében,
várják mind, hogy meleg legyen.
A hónapok gyorsan telnek,
az állatok megéheznek.
Előbújnak élelemért,
megérik a tavasz elejét.
Márton Zoltán, III. osztály

A tél

Télen hó,
télen szánkó.
Mindenhol egy picit hágó,
majd eltalál egy hógolyó.
Hullik a hó nagy pelyhekben,
a házak tetejét már rég belepte.
Hullik a hó, és minden fehér,
fáznak az állatok és a sok veréb.
Márton Alíz, III. osztály

Október

Október az én hónapom,
akkor van a szülinapom.
Minden évben alig várom,
hogy eljöjjön a sok barátom.
Mihály Nóra, III. osztály

Tél

Itt a tél, hull a hó,
Szánkózhatok, jaj de jó!
A hóember mosolyog,
Hógolyózni akarok.
Melegen öltözhetek.
Szaladhatok, kacaghatok,
Hókupacba ugorhatok.
A hókupacból kimászva,
Teljesen átázva,
Bemehetek a házba.
Bálint Dóra, III. osztály

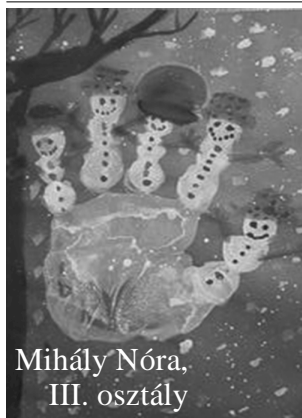
Évszakok

Tavasszal virágzik a fa,
Nyáron hétágra süt a nap,
Ősszel hullanak a levelek,
Télen mindent hó fed.
Mihály Gergő, III. osztály

Tél lett, jaj de jó,
Lehullott az első hó
Fehér lett a táj, a rét
Kis hópelyhekből lesz
Egy szép nagy hóember.
Márton Boglárka, III. osztály

Hónapok

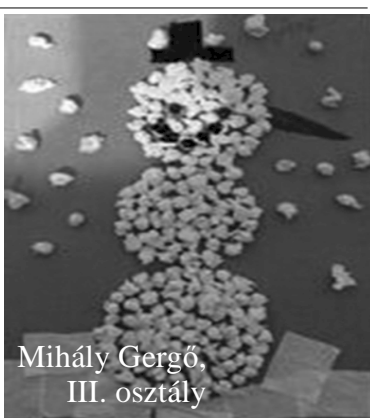
Tizenkét hónap van egy évben,
Mindeniket szeretem valamifé-
leképpen.
Január a szívem csücske,
Ekkor szült anyukám a földre.
Február a farsangról szól,
Szeretem a jó bulikat.
Március, április, május,
Várom, lejárjon máris.
Június, július, augusztus,
Ekkor vannak a jó napok.
Szeptember suli kezdés,
Október szüretelés.
András Sarolt, III. osztály

Mihály Nóra,
III. osztály

Márton Alíz,
III. osztály

Mihály Gergő,
III. osztály

Régi arcok sárgult fényképeken

Kisdobosok és kürtösök Kirulysarkán Simon Áron tanító bácsival.

Anyakönyvi hírek - 2020. december

Születések száma: 3

ORBÁN ÁBEL, született 2020. december 4-én, az Orbán Ignác és Orbán Annamária, Lövéte, 1173. szám alatt lakó szülők gyermeke

MOLNÁR JOHANNA, született 2020. december 9-én, a Molnár Zsolt és Molnár-Orbán Sarolta, Lövéte, 687. szám alatt lakó szülők gyermeke

SZALFETTER DORKA, született 2020. december 15-én, a Szalfetter Sándor-Adolf és Szalfetter Imola, Lövéte, 1105. szám alatt lakó szülők gyermeke

Házasságkötések száma: -

Összinté részvétünket fejezzük ki a decemberben elhunytak hozzátartozóinak:

LÁZÁR TERÉZIA (szül. Márton), született 1929-ben, Lövéte, 919. szám

FAZAKAS MARGIT (szül. Márton), született 1941-ben, Lövéte, 1045. szám

FAZAKAS IMRE, született 1927-ben, Lövéte, 11. szám

BENCZE DOMOKOS, született 1936-ban, Lövéte, 178. szám

KORODI ERIKA (szül. Turbák), született 1955-ben, Lövéte, 1105. szám

ANDRÁS GIZELLA (szül. Egyed), született 1946-ban, Lövéte, 545. szám

Székely humor

Disznótorban:

A konyhából kiszól az anyós a vejének az udvarra:

- Készen van a lecsi-pecsi, fiam!

- Jól van, de csak egy fél óra múlva tudom megvizsgáltatni a húst, most mit csináljak?

- Puliszkát, fiam, hogy tudjunk enni!

Traktor meghajtású ágaprító **eladó**. Érdeklődni: Lövéte, 414. szám, telefonszám: 0752478641.

Eladó egy ház Lövétén, házsám: 833. Érdeklődni a +36702406445-ös telefonszámon lehet.

Eladó 1 db székelyharisnya, kisebb termetű férfinak való. Telefon: 0752703739.

EGYHÁZI STATISZTIKA 2020.

Keresztelések száma: 22

- Fiú: 12

- Leány: 10

Házasságkötések száma: 2

- Tiszta: 2

- Vegyes: -

Elhalálozások száma: 57

- Férfi: 33

- Nő: 24

- szentségekkel ellátva: 53

- szentségek nélkül: 4

Elsőáldozók száma: 42

Kegyelmekben Gazdag, Békés, Boldog Új Évet Kívánok!

László István, plébános

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta, kiadja a

LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, tördelés és szerkesztés: András Kinga, korrektúra: Egyed Emilia

Munkatársak: András Mónika, András Tamás, Egyed Tünde,

Fazakas Ágnes, Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár László, Mag Ottilia,

Péter Éva Erika, Szikszai Berta, Tódor Attila, Tódor Lóránd, Török Enikő

Támogatók: Lövéte Község Helyi Tanácsa, Lövéte Közbirtokossága, Lövétei Római Katolikus Plébánia, Select Metleplast Kft., Nyko Kft.

A szerkesztőség elérhetősége:

Lövéte Községi Könyvtár, tel.: 0784-298853, e-mail: loveteikialto@freemail.hu